

VIEŠŪJŲ PIRKIMŲ TARNYBAI PATEIKTAS KLAUSIMAS:

Prašome paaiškinti, ar:

- 1) ar tiekėjas turi teisę remtis ūkio subjektu, kurie nėra subrangovai ar subteikėjai, pajėgumais;
- 2) ar tiekėjas turi teisę remtis trečiųjų asmenų patirtimi, siekdamas pagrįsti atitiktą Viešųjų pirkimų įstatymo 35, 36, 37 straipsniuose numatytiems ir jų pagrindu pirkimo dokumentuose įtvirtintiems kvalifikacijos reikalavimams.

VIEŠŪJŲ PIRKIMŲ TARNYBOS ATSAKYMAS

Viešųjų pirkimų įstatymo 32 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta pareiga perkančiajai organizacijai išsiaiškinti, ar tiekėjas yra kompetentingas, patikimas ir pajėgus įvykdyti pirkimo sąlygas, todėl ji turi teisę skelbime apie pirkimą ar kituose pirkimo dokumentuose nustatyti minimalius kandidatų ar dalyvių kvalifikacijos (teisė verstis atitinkama veikla, finansinio, ekonominio ir techninio pajėgumo) reikalavimus <...>. Ši ir kitos Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatos, reglamentuojančios tiekėjų kvalifikacijos patikrinimo procedūrą, nurodo kvalifikacijos tikrinimo objektą – tiekėją, t. y. ūkio subjektą, galintį pasiūlyti ar siūlantį prekes, paslaugas ar darbus, todėl perkančioji organizacija turi pareigą tikrinti tik tiekėjo kvalifikaciją.

Atsižvelgiant į tai, kad Viešųjų pirkimų įstatymo 32 straipsnio 3 dalies nuostatos numato galimybę tiekėjui remtis kitų ūkio subjektų pajėgumais, nepaisant, kokio teisinio pobūdžio būtų jo ryšiai su jais, Tarnybos nuomone, tiekėjas gali remtis ne tik subrangovų, subteikėjų pajėgumais, bet ir kitų ūkio subjektų ištekliais, jei įrodo, kad tokie ištekliai jam bus prieinami ir tokiu būdu bus užtikrinamas sutarties sąlygų vykdymas.

Siekiant užtikrinti kuo skaidresnį viešųjų pirkimų procesą ir sutarties sąlygų vykdymą, Viešųjų pirkimų įstatymo 24 straipsnio 3 dalies nuostatomis numatyta, kad tiekėjas turėtų nurodyti, kokius subrangovus, subteikėjus ar subteikėjus ketina pasitelkti sutarčiai vykdyti. Viešųjų pirkimų įstatymas neįpareigoja perkančiosios organizacijos kelti subrangovams kvalifikacijos reikalavimų. Todėl perkančioji organizacija turi diskrecijos teisę pasirinkti, kelti subrangovams kvalifikacijos reikalavimus ar ne. Jeigu perkančioji organizacija viešojo pirkimo dokumentuose prašo nurodyti subrangovus, rekomenduojama, atsižvelgiant į subrangos mastą, atitinkamai nurodyti kvalifikacijos reikalavimus, kurie jiems bus taikomi bei prašyti pateikti šiuos reikalavimus įrodančius atitinkamus dokumentus (Tiekėjų kvalifikacijos vertinimo metodinių rekomendacijų, patvirtintų Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2003 m. spalio 20 d. įsakymu Nr. 1S-100 (Žin., 2003, 103-4623; 2012, Nr. 1S-196) 23 punktą).

Esant tokiems atvejams, kai tiekėjas remiasi trečiųjų asmenų pajėgumu (pavyzdžiui, kai tiekėjas siekia remtis kredito įstaigos ištekliais ar pan.), Viešųjų pirkimų tarnybos (toliau – Tarnyba) nuomone, šių ūkio subjektų kvalifikacija neturi būti tikrinama, išskyrus tuos duomenis, kuriais tiekėjas remsis sutarčiai įvykdyti (pavyzdžiui, kai tiekėjas sutarčiai įvykdyti siekia remtis trečiojo asmens turima technine įranga nuomos pagrindu, perkančioji organizacija turi teisę įsitikinti, kad trečiasis asmuo galės tą įrangą išnuomoti (pvz., reikalauti nuomos sutarties ar ketinimų protokolo), ji atitiks pirkimo dokumentuose keliamus reikalavimus). Tačiau Tarnyba pastebi, kad pasitaiko tokių atvejų, kai tiekėjo įrodymai sudaro prielaidą manyti, jog tretieji asmenys dalyvauja sutarties vykdyme iš esmės kaip subteikėjai, tačiau tiekėjas savo pasiūlyme jų taip neįvardija. Pažymėtina, kad tiekėjai įrodymus turi teikti sąžiningai, nesiekdami išvengti subteikėjams keliamų reikalavimų.

Tarnyba pažymi, kad teisė remtis kitų ūkio subjektų pajėgumais nėra absoliuti. Viešųjų pirkimų įstatymo 32 straipsnio 3 dalies nuostatos turėtų būti aiškinamos taip: tiekėjai gali remtis kitų ūkio subjektų pajėgumais, jei jie realiai disponuos tais ištekliais sutarties vykdymo metu. Tarnybos nuomone, ši galimybė sietina su tiekėjo galimybe sutarties vykdymo metu faktiškai perimti, paskolinti tretiesiems asmenims priklausančias turtines ir neturtines vertybes ir jomis naudotis. Tarnybos nuomone, tiekėjas negali perimti ir disponuoti tais kito ūkio subjekto veiklos

rodikliais ir (ar) patirtimi, kurie pagal savo pobūdį yra neatsiejamai susiję su jų turėtoju ir kurių neįmanoma faktiškai perduoti kitiems asmenims naudoti (pavyzdžiui, apyvartos, pelno rodikliai), todėl Viešųjų pirkimų įstatymo 35, 36, 37 straipsniuose numatytiems kvalifikacijos reikalavimams tenkinti trečiuosius asmenis tiekėjas gali pasitelkti, jei vykdant sutartį to ūkio subjekto veiklos rodikliai ir (ar) patirtis jam bus prieinami, t. y. jis galės jais disponuoti. Pažymėtina, kad Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatos įpareigoja tiekėją įrodyti perkančiajai organizacijai, kad ištekliai, kuriais jis remsis, jam bus prieinami visą sutarties vykdymo laikotarpį, o perkančioji organizacija turi teisę įvertinti tokių įrodymų priimtinumą. Rėmimasis kito ūkio subjekto patirtimi – jo įvykdytomis sutartimis – Tarnybos nuomone, turi būti tinkamai įvertintas, *atsižvelgus į perkančiosios organizacijos tikslą kelti patirties reikalavimą, į konkretų pirkimo objektą ir kitas susijusias aplinkybes*. Tarnybos nuomone, tiekėjas galėtų remtis kitų ūkio subjektų įvykdytomis sutartimis tik tada, jeigu jis pateiktų įrodymus, kad jam bus prieinami panašioms sutartims įvykdyti reikalingi ištekliai (pavyzdžiui, perduotų tokioms sutartims įvykdyti reikalingą praktinę patirtį (angl. *know-how*) ir pan.). Ar pakankami ūkio subjekto, nedalyvaujančio pirkime kaip jungtinės veiklos partneris, tokios patirties įrodymai, sprendžia pati organizacija.

Daugiau naudingos informacijos šia tema galima rasti Viešųjų pirkimų tarnybos tinklapyje adresu www.vpt.lt :

- skiltyje „Naujienos“ > „Informaciniai pranešimai“ > 2013-02-12 pranešimas „[Dėl subrangovo, subtiekejo, subteikejo sąvokų](#)“;
 - skiltyje „Pagalba“ > „DUK“ > „[Tiekėjų kvalifikacijos patikrinimas](#)“, „[Subranga, subtiekimas, subteikimas](#)“ ir kt.
-